

DE OKKUPERTE LANDS "KRIGSBIDRAG".

Frå tid til annen hører vi en del om Tysklands økonomiske utplyndring av vårt land. Den økonomiske belastning er, når det tas hensyn til landets folkemengde og økonomiske bæreevne, større enn i noe annet land, - inklusiv Frankrike. Dette henger sammen med at mengden av besetningsstyrker og omfanget av anlegg og andre arbeider for okkupasjonsmaktens regning i Norge, på grunn av landets større utstrekning, er relativt større enn i andre land. Dessuten er Norge framfor noe annet land velsignet med rene gresshopsvermer med sivile tyskere.

Man regner med at det inntil 1. juli i år var hevet ca. 10.000 millioner kroner på den tyske forskuddskonto i Norges Bank. Imidlertid var ikke hele dette beløp forbrukt; ialt stod mellom 500 og 1.000 millioner kroner på folio i Norges Bank eller lå som sedler i tyske kasser. Forsiktig regnet var således Norges bidrag til Tysklands krigsførsel inntil 1. juli 9.000 millioner kroner eller 5.300 millioner Mark.

De fleste andre lands bidrag til Tyskland er av dobbelt natur. For det første består de av de alminnelige okkupasjonsomkostninger og for det annet av det underskudd på tyske leveranser som oppstår i deres varebytte med Tyskland. I de fleste tilfeller er resultatet nemlig en sver tysk gjeld til vedkommende land. På grunn av særlige forhold har Norge en mindre varegjeld til Tyskland og står således i en motsatt situasjon.

Handelspolitisk er Frankrike blitt verst plyndret. Tysklands clearinggjeld til Frankrike, oppstått ved overskudd av fransk eksport til Tyskland, var ved utgangen av 1943 anslått til 5.000 millioner Mark. I samme år alene øket gjelden med ca. 2.500 millioner Mark. Etter Frankrike er Belgia Tysklands største clearingkreditor, idet Belgias eksportoverskudd ved utgangen av 1943 var vokset til 3.845 millioner Mark. Nederland kommer ikke langt etter; det har måttet avgi voldige mengder landbruksprodukter, stenkull o.s.v. Danmark har inntil dags dato et overskudd på sin clearingkonto med Tyskland på 2.300 millioner danske kroner - 1.200 millioner Mark. Dette er beløp som man i de forskjellige kreditorland foreløpig anser som tapt, og som i all fall aldri vil bli oppgjørt på annen måte enn gjennom langsiktige vareleveranser. Romania, Ungarn og Bulgaria har også måttet bete dyrt for sine tyske forbindelser under krigen.

For å få konvertert denne clearingsgjeld har de tyske finansmyndigheter i den siste tid beskjefte seg med tanken om å oppta et lån hos

de okkuperte land. Det vil selvsagt lett la seg gjøre å påtvinge de utplyndrede land langsiktige tyske statspapirer, - men det ser ut som om de må skynde seg hvis de skal få gjort opp for seg i tide.

Handelsforbindelsene med Tyskland har for de fleste lands vedkommende kostet atskillig mindre enn besøket av tyske tropper. Selve okkupasjonsomkostningene overstiger således langt clearinggjelden. I 1943 andro Frankrikes okkupasjonsomkostninger til 10.000 - 11.000 millioner Mark. Norges underholdsbidrag til tyskerne var i samme år 1.500 millioner Mark, Belgias var 1.600 - 1.700 millioner Mark, Nederlands 2.000 millioner og Danmarks 450 - 500 millioner Mark.

Til slutt skal vi referere et overslag som viser at de europeiske land ifjor var gjenstand for en samlet utplyndring på ca. 25.000 millioner Mark i okkupasjonsomkostninger og handelsoverskudd. For hele krigstiden inntil utløpet av 1943 anslåes beløpet til 75 milliarder Mark og for øyeblikket er beløpet kommet opp i nærmere 90 milliarder.

Etter forrige verdenskrig betalte Tyskland knapt 10 milliarder Mark i kontanter og natura-
ljer som erstatninger i henhold til Versailles-traktaten. Etter disse ytelser fattet verdensfinansien i den grad medlidenhet med Tyskland at det fikk låne det flerdobbelte beløp. - Og det er ikke betalt tilbake.

N E D E R L A N D.

Siden invasjonen i Normandie har de nederlandske patrioter øket sin virksomhet. Overfallene på tyskere, nederlandske nazister og sympatisører er blitt stadig flere, og tyskerne har på sin side gått til strengere represalier. - De to største underjordiske avisene i Nederland "Vrij Nederland" og "Het Parool" har nylig sendt ut et manifest som har fått meget stor utbredelse. I manifestet heter det bl.a.: Alle nederlendere plikter å adlyde ordre fra sin regjering, støtte sabotører og hjelpe alle som kjemper underjordisk. All svarteborshandel fordømmes når den foregår for fortjenestens skyld og når den ikke fremmer folkets kamp mot tysk plyndring og tvangs eksport. Under overgangsperioden etter befrielsen kreves også absolutt lydighet overfor ordre fra regjeringen og den allierte overkommando. Alle forredere og de som har samarbeidet med tyskerne straffes strengt; men uorganiserte masseaksjoner fordømmes. Befolkningen avviser enhver form for diktatur og den uungjærlige beleirings-tilstand må ikke vare lenger enn høyst nødvendig. Etter befrielsen må det skapes en organisasjon

som gir uttrykk for folkets vilje, og det kreves at det blir tatt fullt hensyn til dem som har arbeidet illegalt. Pressefrihet må gjenopprettes, og aviser som har stilt seg til disposisjon for okkupasjonsmakten, forbys. En av de første plikter som påligger staten, er å påse at alle nederlandske arbeidere får vende tilbake til hjemlandet. En offisiell kommisjon skal sørge for at de rettmessige eiere får tilbake både løsøre og fast eiendom som er tatt fra dem.

N O R G E S N Y T T.

Søndag ble lensmannen i Sem skutt av to mann. Statspolitikonstabel Mathisen ble mandag morgen kl. 8 skutt i Tisenveien. -

Statspolitiet og NS foretar til stadighet razziaer rundt om i byen. Tirsdag morgen ble Sagene hjemsoekt.

Majorstustrøket patruljeres nå hver morgen mellom kl. 8 - 9 av bevopnede NS-avdelinger. -

N Y H E T E N E T I R S D A G.

Vestfronten. Atter en gang har Montgomery vist seg å være sine tyske motstandere totalt overlegen. En av de dristigste operasjoner i krigshistorien ble lykkelig gjennomført natt til mandag idet tropper fra 2. britiske arme gikk over Lek, Rhinens nordre forerening, og fornet seg med de luftlandsatte tropper ved Arnhem. I åtte dager har disse tapre menn holdt stand mot fire tyske elitedivisjoner. I London uttrykkes begeistringens best ved følgende ord: "Møter De en soldat som kjempet ved Arnhem, så ta av Dem hatten og by ham på en drink." En snarvei til seieren er vundet. Forsterkningene strømmer nå fram til de trette og slitne soldater. Med et slag har Montgomery forvandlet krigssituasjonen; en korridor strekker seg gjennom Nederland fram til Arnhem tvers over Rhindeltaet. Et støt mot V vil avskjære de tyske styrker i det vestlige Nederland, deres eneste retrattvei blir overløst ved manningen av Zuidersjøen og samtidig vil truslen mot korridorens vestre flanke elimineres. Et støt mot Ø over Issjel, den siste elv før tyske Rensen og Ruhr, vil sette hele Siegfriedlinjen ut av spill og legge veien til Berlin åpen. Betydningen av de alliertes operasjoner i Nederland belyses av det opprop som mandag ble sendt ut av den allierte ledelse til de utenlandske arbeidere i Tyskland om å gå til aksjon. Eisenhower ville ikke sendt ut dette opprop uten å ha overveiet tidspunktet nøye; etter all sannsynlighet er nå tiden inne for hans armeer til å bryte den stillingskrig som en stund har foregått langs Siegfriedlinjen, og begynne marsjen inn i Tyskland. - Helenerne benyttet seg av en krigslist for å få trohesten innen for Trojas murer. De allierte behøver ikke gjøre seg samme besvær med Tyskland. Nazistene har selv sørget for at det befinner seg 12 millioner fiendtligsinnede utlendinger i Tyskland. I opereret til de utenlandske arbeiderne heter det at tiden for handling er kommet. De utenlandske arbeidernes organiserte celler skal gå til aksjon overens-

stonden med de planer som er lagt på forhånd. De som ikke tilhører noen celle oppfordres til å gå "under jorden". Budskapet slutter: "Husk at Gestapo frykter 12 millioner utenlandske arbeidere, som ved å handle kan besvire Det tredje rikets skjebne." - Allierte fly har sluppet ned sabotasjemidler til de utenlandske arbeidere over hele Vest-Tyskland. De arbeidere som finne disse må lese instruksjonen og lære den utegatt. De siste meldinger fra Nederland sier at kampen fortsetter rundt Arnhem, og at tyskerne graver seg ned langs nedre Rhinen og langs Maas. Tyskerne har tatt Elst på hovedveien mellom Arnhem og Nijmegen, men de allierte fører fram forsyningene på sideveiene forbi Elst. Ved Arnhem kjemper de allierte styrker, som har utvidet korridorens ende, hardt mot langt større tyske styrker. De britiske tropper har god framgang og utvider stadig kilen som fører fram til Arnhem. Andre allierte styrker rykker fram mot Antwerpen Turnhout-kanalen; Turnhout er inntatt. Mellom Aachen og Köln har 1. amerikanske arme innledet et voldsomt artilleribombardement av de tyske stillinger. Lenger S har 3. amerikanske arme slått tilbake et tysk angrep Ø for Nancy. I Vogesene har de nådd et punkt 15 km NV for Belfort. Britiske fly har angrepet 20 tyske evakueringskip ved Den Helder på den nederlandske kyst. 10 av skipene ble satt i brand og andre skadet. Kanadiske tropper er trengt gjennom de ytre forsvarsverker ved Calais.

Flyangrep. Mandag angrep 1.200 amerikanske bombefly mål i Frankfurt, Ludwigshafen og Koblenz.

Østfronten. I Estland er all organisert tysk motstand opphørt, og restene av de tyske divisjoner har karrøt seg over til Dage og Esel, som nå bevoktes av den russiske østersjøflåte. I Latvia er tre nye divisjoner satt inn for å hjelpe de opprevne tyske avdelinger i retretten mot Riga. I Varsjva står de polske tropper stadig i forbindelse med russerne. Churchill ga i dag i Underhuset uttrykk for sin begeistring for den polske hær og den polske befolkning. Det ungarske telegrafbyrå melder i dag at de russiske armeer har nådd fram til det store ungarske sletteland.

Italia. 8. arme har gått over den historiske Rubicon, og har nådd 10 km N for Rimini. 5. arm fortsetter framrykningen fra den knuste Getherlinje og har nådd 18 km fra veien mellom Bologna og Rimini.

London. Den britiske regjering har offentliggjort en plan for sosialtrygd. Planen bygger i det vesentligste på Beveridge-planen. Churchill er kommet tilbake til England fra Amerika, og vil torsdag redegjøre for krigssituasjonen.

Sverige. Den svenske konge har sendt et lykønsningstelegram til den belgiske prinsregent Charles.

Østen. Japanerne har trukket flåten bort fra Filipinene.

Danmark. Tyskerne i Danmark driver nå klappjakt på ca. 6.000 danske politifolk som kom unna da resten ble arrestert.